

SUNDEKSEMPLAF.

EESTI NSV TEATAJA

Eesti NSV Ülemnõukogu seaduste, Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluste, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruste ja korralduste, Eesti NSV Rahvakomissaride käskkirjade ja juhendite, Eesti NSV maakondade ja linnade tööraha saadikute Nõukogude ja nende täitevkomiteede otsuste ja korralduste kogu.

Nr. 14

16. detsembril

1944

I.

Art. 171. NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus 25. juunist 1941 tööliste ja teenistujate sõjaeagse tööaja režiimi kohta.

II.

- 172. NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrus usukultuste palvemajade avamise korra kohta. — Usukultuste palvemajade avamise kord.
- 173. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV nõukogude, parteiliste, sõjaliste ja maanduslike asutiste ja organisatsioonide kaastöölise perekondade sissesõidu kohta Eesti NSV-sse. — Lisa.
- 174. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus NSV Liidust reevakueeritavate kodanikkude sissesõidu kohta Eesti NSV territooriumile.
- 175. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus asutiste ja ettevõtete abimajapidamiste põllumajandussaaduste kohustuslike müüginormide kohta.
- 176. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Arhitektuuri Valitsuse põhimääruse kinnitamise kohta. — Põhimäärus.
- 177. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV Toiduainete, Liha-, Piima- ja Kalatööstuse Rahvakomissariaadi Varustuse Peavalitsuse asutamise ja Peavalitsuse põhimääruse kinnitamise kohta. — Põhimäärus.
- 178. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Riikliku Aianduse ja Mesinduse Trusti asutamise ja Trusti põhikirja kinnitamise kohta. — Põhikirj.
- 179. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Eesti NSV Toiduainete, Liha-, Piima- ja Kalatööstuse Rahvakomissariaadi Kalatööstuse Peavalitsuse asutamise ja Peavalitsuse põhimääruse kinnitamise kohta. — Põhimäärus.
- 180. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Autoremonttehase „Sirp ja Vasar“ põhikirja kinnitamise kohta. — Põhikirj.
- 181. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu korraldus Ehitustrustide varade Ehituse ja Ehitusmaterjalide Tööstuse Rahvakomissariaadile allutamise kohta.
- 182. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu korraldus peremeheeta varade Autotranspordi Peavalitsusele üleandmise kohta.
- 183. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu korraldus tapamajade alluvuse muutmise kohta. — Lisa.
- 184. Eesti NSV Ehituse ja Ehitusmaterjalide Rahvakomissariaadile tööstusettevõtete allutamise kohta käiva Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu korralduse õiendus.
- 185. Seemnevilja ja seemnete käibe kohta käiva Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse õiendus.

I.

**171. NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi
seadlus**

25. juunist 1941

**töölise ja teenistujate sõjaegse tööaja režiimi
kohta.**

Sihiga kindlustada sõjaaja vajadustega seoses olevate tootmisülesannete täitmist NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidium määrab:

1. Anda tööstus-, transpordi-, põllumajandus- ja kaubandusettevõtete direktoritele õigus panna NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu nõusolekul kehtima kohustuslikud ületunnitööd kestusega 1—3 tunnini päevas nii ettevõtte kõigi töölise ja teenistujate kohta kui ka üksikute tsehhide ja osakondade ning töölise ja teenistujate rühmade kohta.

2. Alla kuueteistkümnenda-aastaväga vanuseid isikuid võib rakendada kohustuslikele ületunnitöödele kestusega mitte üle 2 tunni päevas.

3. Kohustuslikele ületunnitöödele ei või rakendada naisi kuuendast raseduskuust alates, samuti imetajaid naisi kuuekuulisel imetamis- perioodil.

4. Kohustuslike ületunnitööde eest makstakse töölisele ja teenistujatele tasu poolteisekordselt.

5. Ära muuta kõigis riigi-, kooperatiiv- ja ühiskondlikes ettevõtetes ja asutistes korralsed ja lisapuhkused, asendades need rahalise hüvitusega kasutamatajäänud puhkuse eest. Puhkusi anda ainult haiguse puhul. Puhkusi raseduse ja sünnituse puhul anda kooskõlas NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu, ÜK(b)P Keskkomitee ja ÜAÜKN 28. detsembri 1938 määruse § 14-ga.

Avaldatud „Istvestijas“ 27. juunist 1941.

II.

**172. NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu
määrus****usukultuste palvemajade avamise korra kohta.**

NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Kinnitada NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Usukultuste Nõukogu ettepanek usukultuste palvemajade avamise korra kohta (vt. lisa).

NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees V. Molotov.

NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja J. Tšadajev.

Moskva, Kreml, 19. novembril 1944. Nr. 1603.

Kinnitatud NSV Liidu Rahvakomissaride
Nõukogu määrusega 19. novembrist 1944
nr. 1603.

Usukultuste palvemajade avamise kord.

1. Armeenia-gregoriaani-, vanausu-, kreeka-katoliku-, katoliku-, luterikiriku, muhamedi-, juudi-, buddausu ja sektantide organisatsioonide usuühingute usklikkude taotlus palvemajade (kirikute, katolikukirikute, luterikirikute, mošeede, sünagoogide, templite jne.) avamise kohta kirjutatakse alla vähemalt 20 täisealise kodaniku poolt kohalike elanike hulgast, kes pole kaotanud kohtuotsusega valimisõigust, ja saadetakse liiduvabariigis, millel ei ole oblasti- jaotust, liiduvabariigi rahvakomissaride nõukogule, autonoomses vabariigis — autonoomse vabariigi rahvakomissaride nõukogule, oblastites (kraides) — oblasti (krai) täitevkomiteele.

2. Kogu töö usklikkude avalduste vastuvõtmise, registreerimise ja esialgse läbivaatamise alal, nende kontrollimine ja nende suhtes seisukoha võtmine toimub NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Usukultuste Nõukogu volinikkude poolt, seal aga, kus neid ei ole — liidu- või autonoomse vabariigi rahvakomissaride nõukogu või oblasti (krai) täitevkomitee poolt selleks volitatud isikute poolt.

3. Rajooni ja linna, Läti, Eesti, Leedu ja Moldaavia NSV-s aga maakondade täitevkomiteed saadavad neile saabunud usklikkude taotlused palvemajade avamise kohta küsimust otsustamata ja juurde lisades tarvilikud andmed NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Usukultuste Nõukogu volinikule, kes asub vastava liidu- või autonoomse vabariigi rahvakomissaride nõukogu või oblasti (krai) täitevkomitee juures.

4. Juhtudel, kui liidu- või autonoomse vabariigi rahvakomissaride nõukogu, oblasti (krai) täitevkomitee leiab otstarbekohase ja tarviliku olevat usklikkude taotlust palvemaja avamise kohta rahuldada, saadab ta kõik materjalid ühes liidu- või autonoomse vabariigi, oblasti (krai) täitevkomitee seisukohaga NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Usukultuste Nõukogule edasi asja otsustamiseks.

5. Oma seisukohas liidu- või autonoomse vabariigi rahvakomissaride nõukogu või oblasti (krai) täitevkomitee näitab ära:

- kas kõik taotlusele allakirjutanud isikud on täisealised ja ei ole kohtuotsusega kaotanud valimisõigust; kas nad on usklikkude grupi esindajad või koosneb grupp ainult taotlusele allakirjutanud isikutest;
- missuguses seisukorras on palvemaja, mille avamist usklikud taotleavad, ja kuidas seda praegu kasutatakse;
- millal ja millise nõukogude organi poolt see palvemaja suleti;
- rajoonis või linnas usukultuse, millesse kuuluvad taotlejad, tegutsevate palvemajade arv ja nende hoonete kaugus asutatud punktist (taotlejate asukohast).

6. Nendel juhtudel, mil NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuv Usukultuste Nõukogu nõustub liidu- või autonoomse vabariigi rahvakomissaride nõukogu või oblasti (krai) täitevkomitee seisukohaga palvemajade avamise kohta, saadab ta oma esialgsed otsused perioodiliselt NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogule heakskiitmiseks.

7. Pärast heakskiitmist Valitsuse poolt teatab NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuv Usukultuste Nõukogu oma otsuse liidu- või autonoomse vabariigi rahvakomissaride nõukogule, oblasti (krai) täitevkomiteele uue usutühingu registreerimiseks ja usklikkudele palvemaja üleandmise vormistamiseks.

8. Keeldudes rahuldama usklikkude taotlust, liidu- või autonoomse vabariigi rahvakomissaride nõukogu, oblasti (krai) täitevkomitee teeb selle kohta oma motiveeritud otsuse, mille ärakirja esitab NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuvale Usukultuste Nõukogule, ja teatab oma otsusest taotlejatele.

9. Vabariikides, kraides ja oblastites, millede territooriumil asuvad usundite keskuste juhid või nende esindajad (muhameedlaste vaimulikud valitsused, armenia-gregoriaanikiriku piiskopkonna juhatajad, vanausuliste, katolikuusu piiskopid jne.), NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Usukultuste Nõukogu volinikud ühes taotluste kontrollimisega selgitavad, kas need toetavad taotlust või leiavad võimaliku olevat seda tagasi lükata.

Juhtudel, kui usundite keskuste juhatajad või nende esindajad loevad mitteotstarbekohaseks palvemaja avamise, NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Usukultuste Nõukogu esindaja annab nendele usklikkude taotluse edasi tagasilükkamiseks ja sellest taotlejaile vahetult teatamiseks.

Kui usklikkude taotlused esitatakse vahetult nimetatud isikutele, siis annavad nad, lisades juurde oma arvamus, NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuvale Usukultuste Nõukogu volinikule edasi ainult need taotlused, milliseid nad toetavad.

NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu
juures asuva Usukultuste Nõukogu
Esimees Poljanski.

173. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

Eesti NSV nõukogude, parteiliste, sõjaliste ja majanduslike asutiste ja organisatsioonide kaastöölise perekondade sissesõidu kohta
Eesti NSV-sse.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Lubada sissesõit Eesti NSV territooriumile Eesti NSV nõukogude, parteiliste, sõjaliste

ja majanduslike asutiste ja organisatsioonide kaastöölise perekondadele Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt väljaantud otsuse ja Miilitsa loa esitamisel.

2. Lubade saamiseks nõukogude, parteiliste, sõjaliste ja majanduslike asutiste ja organisatsioonide kaastöölised esitavad avalduse loa saamiseks selle asutise või organisatsiooni vabariikliku keskuse kaudu, kuhu ta kuulub.

3. Avalduste läbivaatamiseks moodustada komisjon koosseisus:
komisjoni esimees:

Rahvakomissaride Nõukogu Kommunaalgrupi juhataja sm. Samohleb,

komisjoni liikmed:

Siseasjade Rahvakomissariaadi Miilitsavalitsuse esindaja,

Riigi Julgeoleku Rahvakomissariaadi esindaja,

Kommunaalmajanduse Rahvakomissariaadi esindaja.

Komisjoni kutsub kokku komisjoni esimees.

4. Sissesõidu load antakse välja Rahvakomissaride Nõukogu aseesimehe poolt komisjoni esitusel.

5. Otsus sissesõitmiseks antakse avalduse esitajale juurdelisatud vormi kohaselt kahes eksemplaris.

6. Kohustada komisjoni selgitama sisselaskmise limiite.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimees A. Veimer.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja Asetäitja A. Tamarkin.

Tallinn, 20. oktoobril 1944. Nr. 207.

Lisa

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
20. oktoobri 1944 määruse nr. 207 juurde.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu lubab kodanikule .....

aadressil .....

.....

sissesõidu Eesti NSV-sse .....
maakonda.

Ühes temaga on järgmised perekonnaliikmed:

.....

.....

Tallinnas, „.....“ ..... 1944. Nr. ....

174. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

NSV Liidust reevakueeritavate kodanikkude sisesõidu kohta Eesti NSV territooriumile.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Lubada NSV Liidu territooriumil laialipillatult elunevail Eesti NSV-st evakueerunud kodanikel, kelledel pole võimalik reevakueeruda koondatult ešelonides, sissesõit Eesti NSV territooriumil asuvasse Kiviõli evakopunkti Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Reevakueerimise Komitee ettepanekul, Rahvakomissaride Nõukogu määruses 20. oktoobrist s. a. nr. 207 pkt. 4 ja 5 ettenähtud korras.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimees A. Veimer.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. Borkman.
Tallinn, 17. novembril 1944. Nr. 295.

175. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

asutiste ja ettevõtete abimajapidamiste põllumajandussaaduste kohustuslike müüginormide kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Riiklike, kooperatiivsete ja ühiskondlike asutiste ja ettevõtete abimajapidamiste põllumajandussaaduste müügi kohustuslikeks normeks talunditele on vastava valla ja talundi suurusrühma järgi 1944. a. ette nähtud norm 50% ulatuses.

2. Lubada NSV Liidu Varumise Rahvakomissariaadi Eesti NSV Volinikul linna või maakonna täitevkomitee ettepanekul vabastada p. 1 nimetatud abimajapidamisi 1944. a. saagi arvel põllumajandussaaduste müügi kohustuslikest normidest osaliselt või täielikult.

3. Kohustada p. 1 tähendatud abimajapidamisi end registreerima (valla, maakonna, linna) täitevkomitee kaudu Põllutöö Rahvakomissariaadis.

4. Tühistada Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus 4. detsembrist 1944 nr. 344 „Asutiste ja ettevõtete abimajapidamiste kohustuslikest põllumajandussaaduste müüginormidest vabastamise kohta“ (ENSV Teataja 1944, 12, 140).

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimees A. Veimer.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. Borkman.
Tallinn, 13. detsembril 1944. Nr. 373.

176. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Arhitektuuri Valitsuse põhimääruse kinnitamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Kinnitada Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Arhitektuuri Valitsuse põhimäärus vastavalt lisale.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimees A. Veimer.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. Borkman.
Tallinn, 30. novembril 1944. Nr. 327.

Lisa

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
30. novembri 1944 määruse nr. 327 juurde.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Arhitektuuri Valitsuse põhimäärus.

I.

1. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuv Arhitektuuri Valitsus teostab, kooskõlas NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Arhitektuuri Komitee juhistega ja olenemata ametialasest alluvusest, riiklikku juhtimist ja kontrolli arhitektuuriala tegevuses, mida teostavad mitmesugused organisatsioonid ja asutised Vabariigis, pöörates erilist tähelepanu arhitektuurilistele ja planeerimistöodele saksa okupantide poolt purustatud linnade ja teiste linnatüüpi asulate taastamise alal; juhib otseselt temale alluvaid vabariiklikke arhitektuurilisi asutisi ning organisatsioone ja oma kohalikkude organite kaudu juhib analoogilisi kohaliku alluvusega asutisi ja organisatsioone.

II.

2. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuv Arhitektuuri Valitsus:

- a) vaatab läbi ja esitab kinnitamiseks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule ja NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuvale Arhitektuuri Komiteele Vabariigi pealinna, maakonnakeskuste ja teiste suuremate linnade planeerimis- ja ehitamisprojektid, samuti suuremate ehitiste projektid; vaatab läbi ja kinnitab ning tarbe korral esitab koos oma seisukohtadega kinnitamiseks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule ja NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuvale Arhitektuuri Komiteele linnade ja linnatüüpi asulate planeerimis- ja ehitamisprojektid, samuti linnade tähtsamate väljakute ja magistraalide projektid ning tähtsamate arhitektuuriliste ansamblite, üksikute elumajade, ühiskondlike ja kultuur-olustiku

- liste hoonete ning arhitektuuriliste ehitiste (triumfikaared, obeliskid, sambad jt.) projektid; suunab ja kontrollib oma kohalike organite tööd linnade ja muude asulate ehistamisprojektide kinnitamise alal ning elumajade, ühiskondlike hoonete ja arhitektuuriliste ehitiste projektide kinnitamise alal;
- b) teostab riiklikku arhitektuurilis-ehituslikku kontrolli linnade ja linnatüüpi asulate ehitamiskvaliteedi ning elumajade, ühiskondlike hoonete ja arhitektuuriliste ehitiste ehitamise alal; võtab kinnitatud projektide, kehtivate ehitusstandardide ja ehituseeskirjade rikkumisel süüdlasi seaduses ettenähtud korras administratiiv- ja kohtulikule vastutusele ning tarbe korral paneb seisma ehitustegevuse;
- c) organiseerib ja teostab linnade ja muude asulate planeerimis- ja ehitamisprojektide, samuti tähtsamate elumajade ning ühiskondlike hoonete ja ehitiste projektide väljatöötamist;
- d) koostab ja esitab NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuvale Arhitektuuri Komiteele kinnitamiseks tüüpprojektide ja standardide väljatöötamisplaanid elumajade ja ühiskondlike hoonete massiliseks ehitamiseks Vabariigis;
- e) töötab välja vahenditult kui ka vabariiklike rahvakomissariaatide ja asutiste projekteerimis- ja teaduslik-uurimisorganisatsioonide kaudu projekteerimismid asulate planeerimiseks ja ehitamiseks ning projekteerimismid elamute massiliseks ehitamiseks, samuti hoonete tüüpprojektid ja standardid elamute ja ühiskondlike hoonete massiliseks ehitamiseks Vabariigi mitmesuguste rajoonide jaoks ning esitab need kinnitamiseks NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuvale Arhitektuuri Komiteele;
- f) annab välja ja kirjastab NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Arhitektuuri Komitee poolt kinnitatud elamute ja ühiskondlike ehitiste tüüpprojekte, arhitektuurilis-ehituslike detailide ning elamute ja ühiskondlike hoonete sisustusesemete standardeid, samuti määrusi ja norme linnatüüpi asulate planeerimise ja ehitamise ning elamute ja ühiskondlike hoonete projekteerimise alal;
- g) vaatab läbi, kinnitab massiliseks tootmiseks, tarbe korral aga esitab NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuvale Arhitektuuri Komiteele kinnitamiseks ehitus- ja kunsttööstusesemete näidised elamute ja ühiskondlike ehitiste pindade katmiseks ja sisustamiseks Vabariigis;
- h) töötab välja juhtnöörid Vabariigis elamute ja ühiskondlike hoonete ehitamisel uute kohalike ehitus- ja katematerjalide, konstruktsioonide ja sisustusesemete rakendamiseks, samuti organiseerib katseehitamist ja teostab selle kontrolli;
- i) rakendab abinõud planeerimise ning elamute ja ühiskondlike hoonete ehitamise kvaliteedi parandamiseks Vabariigi maa-asulates ja annab oma kohalike organite kaudu abi ning kaasabi selle ehituse teostamiseks;
- j) teostab valvet ja kontrolli vabariikliku tähtsusega arhitektuurilis-projekteerimisorganisatsioonide ja arhitektuuri alal töötavate teaduslik-uurimisasutiste loova tegevuse üle, nende ametialasele alluvusele vaatamata; teostab Valitsusele alluvate teaduslik-uurimisasutiste tegevuse juhtimist arhitektuuri alal ning ühtlustab nende organisatsioonide ja asutiste töö tulemusi;
- k) töötab välja juhtnööre ja rakendab abinõusid arhitektuurilise projekteerimistöö korraldamiseks ja parandamiseks Vabariigis;
- l) juhib Vabariigi maa-alal arhitektuuriliste muinsusesemete ja nendega seoses olevate monumentaalmaali, skulptuuri ja dekoratiivkunsti muinsusesemete kaitset ja restaureerimist;
- m) juhib Valitsusele alluvate arhitektuuriliste kaadrite, samuti kunsttööstuse ja elamute ning ühiskondlike hoonete sisustamise alal töötavate kaadrite ettevalmistamist, arvelevõtmist ja jaotust; võtab osa nimetatud kaadrite ettevalmistamiskavade koostamisest ja läbivaatamisest, samuti kõrgemate õppeasutiste, tehnikumide, käsitöökoolide, tööstuskoolide ja teiste vabariikliku ja kohaliku alluvusega koolide õppekavade koostamisest ja läbivaatamisest, nende õppeasutiste ametialasele alluvusele vaatamata;
- n) korraldab tüüpprojektide võistlusi elumajade ja ühiskondlike hoonete massilise ehitamise kohta Vabariigi mitmesugustes rajoonides, samuti võistlusi tähtsamate elamute, ühiskondlike hoonete ja arhitektuuriliste ehitiste projekteerimise alal;
- o) korraldab arhitektuuriliste ja kunsttööstuse teoste näitusi ja omandab arhitektuurilisi teoseid ja kunsttööstusesemeid riiklike arhitektuurimuuseumide fondide täiendamiseks;
- p) valvab vabariikliku Nõukogude Arhitektide Liidu tegevuse järele ja oma kohalikkude organite kaudu Nõukogude Arhitektide Liidu kohalikkude osakondade tegevuse järele;
- r) abistab ühiskondlikke, ametiühingulisi ja poliitilis-hariduslikke organisatsioone arhitektuuri uurimise ja populariseerimise alal;
- s) töötab välja ja esitab Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule kinnitamiseks

tootmis-rahanduslikud koondplaanid ja kapitaalehitamise plaanid nende asutiste ja ettevõtete kohta, mis kuuluvad Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Arhitektuuri Valitsuse süsteemi; juhatab kinnitatud plaanide teostamist vabariikliku alluvusega asutiste ja ettevõtete alal otseselt, kohaliku alluvusega asutiste ja ettevõtete alal aga Arhitektuuri Valitsuse kohalike organite kaudu;

- t) organiseerib vabariikliku alluvusega, Arhitektuuri Valitsusele alluvate asutiste, ettevõtete ja ehituste tehnilist ja materiaalselt varustamist; annab oma kohalikele organitele juhtnööre kohaliku alluvusega asutiste, ettevõtete ja ehituste varustamise alal ning teostab nende varustamise kontrolli;
- u) organiseerib seatud korras Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Arhitektuuri Valitsuse süsteemis ettenähtud arhitektuurilis-projekteerimisasutisi;
- v) kinnitab Valitsusele alluvate asutiste ja ettevõtete põhikirjad, struktuurid, koosseisud ja eelarved.

III

3. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuvat Arhitektuuri Valitsust juhivad Valitsuse juhataja, kelle nimetab ametisse Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu, kooskõlastatult NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Arhitektuuri Komiteega.

Valitsuse juhataja asetäitjad nimetatakse ametisse Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt Valitsuse juhataja ettepanekul.

4. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Arhitektuuri Valitsuse juhataja juhivad kogu Valitsuse tööd, annab oma võimupiirides käskkirju ja juhendeid kehtivate seaduste, valitsuse määruste ja korralduste ja NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Arhitektuuri Komitee käskkirjade ja juhendite alusel ja täitmiseks ning kontrollib nende täitmist; määrab Valitsuse osakondade ja sektorite juhtivad töötajad ja määrab otseselt Valitsusele alluvate asutiste ja ettevõtete juhatajad; kinnitab Tallinna Linna TSN Täitevkomitee juures asuva Arhitektuuri Osakonna juhataja ja maakonnaarhitektid, samuti esitab kinnitamiseks NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Arhitektuuri Komitee esimehele linnade peaarhitektide kandidaadid.

5. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuv Arhitektuuri Valitsus juhivad linnade täitevkomiteede juures asuvate arhitektuuri osakondade tööd ja nende kaudu — maakondade arhitektide ja linnade peaarhitektide tegevust NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt kinnitatud nimekirja kohaselt.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Arhitektuuri Valitsuse juhataja paneb seisma ja tühistab valitsuse kohalike organite käskkirjad ja juhendid, mis on vastuolus

seadustega, valitsuse määruste ja korraldustega, samuti vastuolus NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Arhitektuuri Komitee ja Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Arhitektuuri Valitsuse käskkirjade ja juhenditega.

6. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Arhitektuuri Valitsuse otsused on kohustuslikud kõigile Vabariigi territooriumil arhitektuuri alal töötavale riiklikele ja ühiskondlikele asutistele ja organisatsioonidele.

IV

7. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuval Arhitektuuri Valitsusel on järgmised alljaotused:

- a) Asulate Planeerimise ning Elamute ja Ühiskondlike Hoonete Projekteerimise Osakond — töötab välja ja esitab Arhitektuuri Valitsuse juhatajale kinnitamiseks parandamise ja korraldamise kavad arhitektuurilis-projekteerimise, linnade ja teiste asulate planeerimise ja ehitamise ning elamute ja linnade ehitustegevuse alal, ühtlustab kohalikkude arhitektuurilis-projekteerimise ja ehitusorganisatsioonide töökogemusi projekteerimise, asulate planeerimise ja ehitamise, elamute ja ühiskondlike hoonete ehitamise, ehitustehnika ja uute kohalike ehitusmaterjalide kasutamise alal jne.; töötab välja ja esitab Valitsuse juhatajale kinnitamiseks praktilised kavad elamute ja ühiskondlike hoonete ehitustegevuse parandamiseks, samuti maa-asulates tehnilise abi andmise alal selle ehitamise teostamisel; töötab välja ja esitab Valitsuse juhatajale kinnitamiseks elamute ja ühiskondlike hoonete viimistlemiseks ja sisustamiseks vajalikkude kunst- ja ehitustööstuse esemete ja materjalide kvaliteedi tõstmise kavad ja valvab nende esemete ja materjalide kinnitatud näidiste rakendamise üle massilises toodangus ja ehitustegevuses; organiseerib ja teostab Valitsuse juhataja ülesandel ja NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Arhitektuuri Komiteega kooskõlastatud plaani kohaselt elumajade ja ühiskondlike hoonete tüüpprojektide ja arhitektuurilis-ehituslike detailide standardide väljatöötamist elumajade ja ühiskondlike hoonete massilise ehitamise jaoks, samuti töötab välja tehnilisi instruksioone, määrusi ja norme linnade ja teiste asulate planeerimise ja ehitamise ning elumajade ja ühiskondlike hoonete projekteerimise ja püstitamise alal Vabariigi mitmesuguste rajoonide jaoks; töötab välja linnade ja Vabariigi teiste asulate planeerimise projekte, tähtsamate parkide ja puiestikkude üldplaanid ja arhitektuuriliselt tähtsamate elamute ja ühis-

kondlike hoonete projekte; organiseerib ja teostab katseehitiste püstitamist elamute ja ühiskondlike ehituste alal ja valvab nende teostamise järele; teostab Arhitektuuri Valitsuse läbivaatamisele tulevate standardide ja normide ekspertiisi elamute ja ühiskondlike ehitiste katmise ja sisustamise kunst- ja ehitustööstuse esemete alal; organiseerib ja teostab katse- ja eksperimenttööd elamute ja ühiskondlike ehituste ja kunsttööstuse alal; töötab välja juhtnööre eesrindliku tehnika ja ehitustööde tööstuslike meetodite, uute kohalike ehitus- ja kattematerjalide ning konstruktsioonide rakendamiseks elumajade ja ühiskondlike hoonete massilise ehitamise praktikasse; uurib kohalike ehitusmaterjalide baase ja töötab välja praktilised ettepanekud nende kasutamiseks massilises ehitamises; teostab tüüpprojektide võistluste korraldamisega seoses olevaid töid elamute ja ühiskondlike hoonete kui ka üksikute tähtsamate ehitiste ja arhitektuuriliste seadete projekteerimise alal mitmesugustes Vabariigi rajoonides;

b) Riikliku Arhitektuurilis-Ehitusliku Kontrolli Peainspeksioon — teostab riiklikku kontrolli Vabariigi linnade ja teiste asulate ehitamise kvaliteedi üle elumajade ja ühiskondlike hoonete ehitamise alal, samuti nende hoonete vastavuse üle kinnitatud projektidele; valvab, et kõik Vabariigi maa-alal ehitustöid teostavad organisatsioonid ja asutised, vaatamata nende ametialasele alluvusele, täidaksid valitsuse otsuseid, NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Arhitektuuri Komitee ja Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Arhitektuuri Valitsuse käskkirju ja juhendeid arhitektuuri ja linnade ning teiste asulate, samuti elumajade ja ühiskondlike hoonete ehitamise alal; nimetatud otsuste, käskkirjade ja juhendite, kinnitatud projektide, ehitusseadusandluse, kehtivate standardide, normide, tehniliste instruksioonide ja määruste ja teiste Riikliku Arhitektuurilis-Ehitusliku Kontrolli eri põhimääruses ettenähtud kohustuslike nõudmiste rikkumisel võtab süüdlasi seaduses ettenähtud korras vastutusele;

c) Arhitektuurilise Muinsuskaitse Osakond — organiseerib ja teostab Vabariigi maa-alal olevate arhitektuuriliste muinsusesemete ja nendega seoses olevate monumentaalmaali, skulptuuri ja dekoratiivkunsti esemete arvelevõtmist, kaitset ja restaureerimist; töötab välja ja esitab Arhitektuuri Valitsuse juhatajale kinnitamiseks kavad üksikute vabariikliku ja kohaliku tähtsusega arhitektuuriliste muinsusesemete kaitsmise ja

kasutamise kohta; koostab ja esitab Arhitektuuri Valitsuse juhatajale kinnitamiseks restaureerimisplaanid ja -projekte nii vabariikliku kui ka kohaliku tähtsusega arhitektuuriliste muinsusesemete kohta ja valvab kinnitatud plaanide ja projektide teostamise järele; teostab arhitektuuriliste muinsusesemete kaitse küsimuste populariseerimist; juhhib Valitsusele alluvaid, arhitektuuriliste muinsusesemete restaureerimise alal tegutsevaid töökodasid ja teisi asutisi;

d) Õppeasutiste ja Projekteerimisorganisatsioonide Osakond — juhhib vahenditult Valitsuse õppeasutiste tegevust, missugused valmistavad ette kaadreid arhitektuuri ja kunsttööstuse alal (arhitekte, kunstnikke, kunsttööstuse meistreid elamute ja ühiskondlike hoonete viimistlemise ja sisustamise alal, tehnikuid — kümnikuid jne.) ja Arhitektuuri Valitsuse kohalikkude organite kaudu juhhib analoogiliste, kohaliku alluvusega õppeasutiste tegevust; annab kooskõlas NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Arhitektuuri Komitee Õppeasutiste Peavalitsuse juhenditega tarvilikku õppe-metoodilist kaasabi vabariiklike rahvakomissariaatide ja asutiste õppeasutistele nimetatud kaadrite ettevalmistamise alal ja teostab nende õppeasutiste tegevuse järelevalvet; NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Arhitektuuri Komitee Õppeasutiste Peavalitsuse ülesandel võtab osa nimetatud kaadrite ettevalmistamiskavade koostamisest ja läbivaatamisest, samuti arhitektuuri ja kunsttööstuse alal kaadrite ettevalmistamise vabariiklike õppeasutiste õppekavade väljatöötamisest ja läbivaatamisest; teostab kontrolli ja valvet Vabariigi arhitektuurilis-projekteerimisorganisatsioonide loova tegevuse üle, vaatamata nende ametialasele alluvusele; ühtlustab nende projekteerimistöö kogemusi, pöörates seejuures erilist tähelepanu Vabariigi vormilt rahvusliku ning sisult sotsialistliku arhitektuuri loomise küsimustele;

e) Projektide ja Eelarvete Ekspertiisi Büroo — organiseerib Valitsuse kinnitamisele kuuluvate linnade, asulate ja teiste linnatüüpi asulate planeerimisprojektide ja eelarvete, samuti ühiskondlike hoonete ja elumajade projektide ja eelarvete ekspertiisi;

f) Kaadrite Osakond — töötab välja Vabariigile kaadrite vajaduse perspektiivplaanid arhitektuuri ja kunsttööstuse alal; teostab nende kaadrite arvelevõtmist ja jaotust; valmistab ette Arhitektuuri Valitsuse juhatajale ettepanekuid Valitsuse aparaadi ja temale alluvate ettevõtete ja asutiste juhtivate töötajate ametisse määramise kohta;

- g) **Plaani-Rahandusosakond** — koostab koondrahendusplaanid, kontrollib kinnitatud plaanide täitmist ja Valitsusele alluvate asutiste ja ettevõtete rahanduslikku tegevust; peab Valitsuse ettevõtete statistilist arvestust ja tegevusaruandlust;
- h) **Pearaamatupidamine** — peab raamatupidamist, instrueerib ja kontrollib Valitsuse kohalike organite töid raamatupidamise ja aruandluse alal; vaatab läbi Valitsuse asutiste ja ettevõtete aruanded ja bilansid ja teostab dokumentide revisjoni;
- i) **Asjadevalitsus**;
- k) **Eriosakond**.

V.

Linnade ja muude asulate planeerimisprojektide, elumajade ja ühiskondlike hoonete massilise ehitamise projektide, suuremate hoonete ja arhitektuuriliste ehitiste projektide, samuti Valitsuse üksikute, Vabariigi arhitektuuri arenemisel suurt tähtsust evivate kavatsuste läbi vaatamiseks luuakse Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Arhitektuuri Valitsuse juhataja juures Arhitektuuri Nõukogu.

Arhitektuuri Nõukogu isikuline koosseis kooskõlastatakse NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu juures asuva Arhitektuuri Komitee juhatajaga ja kinnitatakse Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Arhitektuuri Valitsuse juhataja ettepanekul.

177. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

Eesti NSV Toiduainete, Liha-, Piima- ja Kalatööstuse Rahvakomissariaadi Varustuse Peavalitsuse asutamise ja Peavalitsuse põhimääruse kinnitamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Asutada Eesti NSV Toiduainete, Liha-, Piima- ja Kalatööstuse Rahvakomissariaadi koosseisus isemajandamise põhimõttel tegutseb Varustuse Peavalitsus.

2. Kinnitada Eesti NSV Toiduainete, Liha-, Piima- ja Kalatööstuse Rahvakomissariaadi Varustuse Peavalitsuse põhimäärus vastavalt lisale.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees H. Allik.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. Borkman.

Tallinn, 16. novembril 1944. Nr. 290.

Lisa

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
16. novembri 1944 määruse nr. 290 juurde.

Eesti NSV Toiduainete, Liha-, Piima- ja Kalatööstuse Rahvakomissariaadi Varustuse Peavalitsuse põhimäärus.

I. Üldeeskirjad.

1. Toiduainete, Liha-, Piima- ja Kalatööstuse Rahvakomissariaadi Varustuse Peavalitsus on Rahvakomissariaadi organ ja teostab Rahvakomissariaadile alluvate ettevõtete varustamist kooskõlas käesoleva põhimääruse eeskirjadega.

2. Peavalitsus tegutseb Rahvakomissari poolt kinnitatud plaani alusel iseseisva majandusüksusena isemajandamise põhimõttel.

3. Peavalitsus omab juriidilise isiku õigusi ja teostab igasuguseid tema ülesannete täitmiseks vajalikke toiminguid.

4. Peavalitsus juhib kõigi temale alluvate ettevõtete tegevust, omab eelarvet ning kõigi temale alluvate ettevõtete aruande-koondbilanssi.

Peavalitsuse eelarve kooskõlastatakse Rahanduse Rahvakomissariaadiga ja kinnitatakse Toiduainete, Liha-, Piima- ja Kalatööstuse Rahvakomissari poolt.

5. Peavalitsuse kulud kaetakse ettevõtetele realiseeritud kaupade juurdehindlusest. Juurdehindluse protsendi suuruse määrab Rahvakomissar.

6. Peavalitsus vastutab oma kohustuste eest ainult temale kuuluva varaga, millele kooskõlas kehtivate seadustega võidakse pöörata sissenõuet. Riik ei vastuta Peavalitsuse kohustuste eest.

7. Peavalitsusel on Eesti NSV riigivapi kujutusega ja oma nimega pitsat.

8. Peavalitsuse asukohaks on Tallinn.

II. Ülesanded ja tegevusalused.

9. Peavalitsuse ülesandeks on:

- Rahvakomissariaadile alluvate ettevõtete varustamine nende plaani täitmiseks vajalike toorainete, abimaterjalide, masinate ja seadmetega;
- perspektiiv-, aasta- ja veerandaasta-plaanide ja aruannete koostamine Rahvakomissariaadile alluvate ettevõtete varustamise alal ning nende esitamine Rahvakomissarile;
- toorainete ja materjalide ülejääkide, liigsete sisseseadete ja tootmisjäätmete kindlakstegemine Rahvakomissariaadile alluvais ettevõtetes ja nende ümberjaotamine Rahvakomissariaadi süsteemis Rahvakomissari eeskirjade kohaselt;
- seesmistesse ressursside kasutamise algatamine ja korraldamine varustamiseks;
- varustusplaanide koostamine ja nõudmistete esitamine NSV Liidu rahvakomissariatidele ja Eesti NSV Riiklikule Plaanikomisjonile;

- f) varustamise alal suhtlemine NSV Liidu asutiste ja ettevõtetelega;
- g) lepingute sõlmimine ja muude Peavalitsuse tegevuse eriiseloost tingitud ülesannete täitmine.

10. Oma ülesannete täitmiseks on Peavalitsus õigustatud saama tööstusalastelt peavalitsustelt vajalikke andmeid ja operatiiv-statistilisi aruandeid.

11. Peavalitsusel on õigus kasutada pangakrediiti ja omada pankades arveid.

III. Fondid.

12. Peavalitsuse põhikirjafond on 300 000 rubla.

13. Peale põhikirjafondi võib Peavalitsus luua teisi fonde Rahvakomissari loal seaduses ettenähtud korras.

IV. Juhtimine.

14. Peavalitsuse juhataja nimetab ametisse ja vabastab sellest Rahvakomissar. Peavalitsuse juhataja allub otseselt Rahvakomissarile ja tegutseb käesoleva põhimääruse ja Rahvakomissari käskkirjade, juhendite ja korralduste alusel ning piires ainujuhtimise põhimõttel.

15. Peavalitsuse juhataja asetäitjad, pearaamatupidaja ja osakondade juhatajad nimetab ametisse ja vabastab sellest Rahvakomissar.

Kõiki teisi Peavalitsuse töötajaid nimetab ametisse ja vabastab sellest Peavalitsuse juhataja.

16. Peavalitsuse juhataja annab oma pädevuse piires käskkirju ja juhendeid kooskõlas kehtivate seaduste ja määruste, Rahvakomissari käskkirjade ja juhenditega ning teostab temale alluvate ettevõtete juhtimist.

17. Peavalitsuse juhataja võib esineda kas isiklikult või selleks volitatud isikute kaudu kohtus, arbitraazis, kõigis riiklikes asutistes, ettevõtetes, kutselistes ja ühiskondlikes organisatsioonides.

18. Igasugustele tehingutele, kohustustele, maksukäskudele, tšekkidele, žiir-käskudele ja volitustele kirjutab alla Peavalitsuse juhataja või tema asetäitja ilma erivolituseta või isikud, kes selleks eriti on volitatud.

Varandusliku iseloomuga dokumendid peavad kandma pearaamatupidaja või tema asetäitja kaasallkirja.

19. Peavalitsuse juhataja vastutab Peavalitsuse tegevuse eest administratiiv-, tsiviil- ja kriminaalkorras.

V. Struktuur.

20. Peavalitsuse ülesannete täitmiseks, temale alluvate ettevõtete juhtimiseks, valitsemiseks ja järelevalveks on Peavalitsusel järgmised osakonnad:

- plaaniosakond;
- operatiivosakond;
- ekspeditsiooniosakond;
- raamatupidamisosakond ja
- administratiiv-majandusosakond.

Teised Peavalitsuse tegevuse eriiseloost tingitud ja tema tegevuseks vajalikud osakonnad luuakse Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu loal.

21. Peavalitsuse iga osakond tegutseb Peavalitsuse juhataja poolt kinnitatud tegevusjuhendi alusel ja piires.

VI. Aruandlus ja järelevalve.

22. Peavalitsuse aruandeaastaks loetakse kalendriaasta. Esimene aruandeaasta arvatakse tegevuse algusest sama kalendriaasta lõpuni.

23. Peavalitsuse juhataja esitab kindlaksmääratud tähtajaks ja vormide järgi Rahvakomissarile kinnitamiseks veerandaasta- ja aastaplaanid, eelarved ja aruanded ning bilansi ühes seletuskirjaga.

24. Peavalitsuse juhataja teostab pidevat kontrolli alluvate ettevõtete tegevuse üle.

25. Järelevalvet ja kontrolli Peavalitsuse ning temale alluvate ettevõtete tegevuse üle teostavad Rahvakomissariaat ja teised järelevalveorganid, kelle nõudel on Peavalitsus ja temale alluvad ettevõtted kohustatud esitama kõiki revideerimiseks vajalikke materjale ja andmeid.

VII. Põhimääruse muutmine ja Peavalitsuse likvideerimine.

26. Peavalitsuse põhimääruse muutmine teostub Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrusega.

27. Peavalitsus lõpetab oma tegevuse Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse alusel seaduses ettenähtud korras.

178 Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

Riikliku Aianduse ja Mesinduse Trusti asutamise ja Trusti põhikirja kinnitamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Asutada Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissariaadi alluvuses Riiklik Aianduse ja Mesinduse Trust.

2. Kinnitada Riikliku Aianduse ja Mesinduse Trusti põhikiri vastavalt lisale.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees H. Allik.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. Borkman.

Tallinn, 17. novembril 1944. Nr. 293.

Lisa

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
17. novembri 1944 määruse nr. 293 juurde.

Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissariaadi Riikliku Aianduse ja Mesinduse Trusti põhikiri.

I. Üldeeskirjad.

1. Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissariaadile (PRK) alluv Riiklik Aianduse ja Mesinduse Trust tegutseb käesoleva põhikirja alusel.

2. Trusti koosseisu kuuluvad ettevõtted, aiandus- ja mesinduskombinaadid (põhipuukoolid, majapidamised, aiandid, mesindustarvete- ja meekauplused, aiapid, aiatöö- ja mesindusriistade töökojad, aiasaadusi ümbertöötavad käitised, aia- ja mesindussaaduste kokkukuostu-keskused, laod, abikäitised jne.), millele nimekiri kinnitatakse Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt.

3. Trust on iseseisev majanduslik organisatsioon, mis tegutseb isemajandamise põhimõttel. Ta teostab vahenditult tema koosseisu kuuluvate majapidamiste ja ettevõtete plaanimist ja organisatsioonilist ning operatiivtootmist juhtimist vastavalt Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissariaadi plaanis ettenähtud ülesannetele ja juhenditele.

4. Trust on juriidiline isik, kellel on oma nimetusega nurgastamp ja pitsat.

5. Kõigi oma kohustuste eest Trust vastutab kogu oma varandusega, millele võib vastavalt seadusele nõudmisi pöörata. Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissariaat ei vastuta Trusti võlgade ja kohustuste eest.

6. Trust tegutseb Eesti NSV territooriumil ja ta juhatuse asukohaks on Tallinn.

II. Trusti ülesanded.

7. Trusti põhiülesandeks on arendada Eesti NSV territooriumil eeskujulikku aiandust ja mesindust. Selle ülesande teostamiseks Trust:

- a) paljundab ja kasvatab kõrgekvaliteedilist viljapuude ja marjapõõsaste istutusmaterjali;
- b) varustab istutusmaterjaliga ühis- ja üksikmajapidamisi, riigimõisaid ning teisi ettevõtteid ja asutisi; annab aianduse alal agrotehnilist abi ühis- ja üksikmajapidamistele;
- c) arendab oma majapidamistes köögiviljade ja teiste aiakultuuride seemnekasvatust;
- d) asutab mesinduse edendamiseks eeskujulikke mesilaid, mesindustarvete töökodasid ja kauplusi; varustab punktis b tähenõudmatud tarvitajaskonda mesiperedega, tõeemadega, kunstkärgedega ja mesindustarvetega; organiseerib mee, vaha ja mesiperede kokkukuostu ja müüki;
- e) korraldab aiasaaduste kokkukuostu, konserveerimist, ümbertöötamist ja müüki;
- f) muretsseb aiapidamiseks tarviliikke taimi, aineid, materjale, riistu ja masinaid;

g) arendab kõrvalharudena lillede ja teiste dekoratiivtaimede kasvatust, köögiviljakasvatust, loomakasvatust ja põllundust.

III. Trusti kohustused.

8. Eelpoolloetletud ülesannete täitmiseks on Trust kohustatud:

- a) koostama Trustile, Trusti kombinaatidele ja majapidamistele organisatsioon-majanduslikke, aasta- ja perspektiivplaanid, kontroll-arve ja esitama need kinnitamiseks Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissariaadile;
- b) kinnitama kombinaatide ja majapidamiste tootmis-finantsplaanid, aastaaruanded ja bilansid;
- c) juhtima Trusti koosseisu kuuluvate kombinaatide ja majapidamiste operatiivset ja agrotehnilist tegevust;
- d) juhtima õiget tööde organiseerimist, töödistsipliini tõstmist ja kindlustamist, sotsialistlikku võistlust ja stahhaanovlike töömeetodite kasutamist oma kombinaatides ja majapidamistes;
- e) andma praktilist abi tootmis-tehniliste leiutiste ja ratsionaliseerimistepanekute tegijaile. Ellu viima tööde maksimaalset mehhaniseerimist, võtma kasutamisele uued ratsionaalsed töömeetodid, tehnika ja teaduse saavutised;
- f) valima kombinaatide ja majapidamiste juhtivad kaadrid, teostama masskaadrite ettevalmistamist ja järelevalvet kaadrite õige kasutamise üle;
- g) juhtima kombinaatide ja majapidamiste kapitaalhituste teostamist ja kinnitama vastavad eelarved seadustes ettenähtud korras;
- h) varustama kombinaate ja majapidamisi põhi- ja käibevahenditega, jaotama lubatavad assigneerimised ja krediidi, juhtima sisemiste ressursside mobiliseerimist ja kontrollima finants-distsipliini täitmist;
- i) teostama kombinaatide ja majapidamiste tootmisalade finants- ja majandusliku tegevuse inspekteerimist, instrueerimist ja revisjoni;
- j) lahendama kombinaatide ja majapidamiste omavahelisi nõudmisi, kokku kutsuma koosolekuid tootmis-majandusliku tegevusega seotud küsimuste lahendamiseks;
- k) juhtima kombinaatide ja majapidamiste arvepidamise ja aruandluse korda, esitama Eesti NSV Põllutöö Rahvakomissariaadile Trusti ja üksikute kombinaatide ja ettevõtete tegevuse aruanded vastavalt Põllutöö Rahvakomissariaadi poolt määratud tähtpäevadel ja vormide järgi;
- l) esindama Trusti koosseisu kuuluvate kombinaatide ja majapidamiste huvisid kõigis riiklikes organites, samuti kaitsma nende huvisid kohtus ja arbitraazis.

IV. Fondid.

9. Trusti põhifond on 5 miljonit rubla.

10. Peale põhifondi Trust omab:

- a) amortisatsioonifondi,
- b) preemiafondi ja
- c) teisi seadusega lubatud fonde, mis moodustatakse Trusti aasta ülejäägi osast, Eesti NSV eelarves ettenähtud summadest ja muudest sissetulekutest.

11. Trusti varanduste amortisatsiooni, kasude ja kahjude ulatuse kindlaksmääramine, kasude jaotamine ja jagamine erifondidesse, samuti erifondide kulutamine toimub vastavalt kehtivatele seadustele Põllutöö Rahvakomissariaadi poolt kinnitatud plaanide ja juhendite kohaselt.

V. Trusti juhtimine.

12. Riikliku Aianduse ja Mesinduse Trusti juhtijaks on Trusti direktor.

Temale abiks määratakse asetäitja, kes on ühtlasi Trusti peaaegronoom. Trusti direktor ja tema asetäitja-peaaegronoom määratakse ametisse ja vabastatakse Põllutöö Rahvakomissari poolt.

Trusti pearaamatupidaja määratakse ametisse ja vabastatakse Põllutöö Rahvakomissari poolt Trusti direktori ettepanekul.

13. Trusti direktor, tegutsedes kehtivate seaduste, Põllutöö Rahvakomissari juhendite ja käskkirjade ning käesoleva põhikirja alusel, juhhib Trusti iseseisvalt ainuisikulise juhtimise põhimõttel ning isikliku alatususe ja vastutuse alusel, valitseb Trusti valduses olevaid varasid ja sooritab kõiki Trusti tegevusse kuuluvaid tehinguid ja operatsioone.

14. Eriti on Trusti direktori ülesandeks:

- a) juhtida Trusti tegevust;
- b) nimetada ametisse ja vabastada Trusti töölisi ja teenistujaid, välja arvatud Trusti direktori asetäitja-peaaegronoom ja pearaamatupidaja;
- c) üürida (rentida) Trustile vajalikke ruume, ladusid, ehitisi, ettevõteteid jne.;
- d) sõlmida Trusti nimel lepinguid, sealhulgas üüri- ja ostu-müügi lepinguid, koostada akte ja sooritada kõiki Trusti tegevuseks vajalikke tehinguid vahenditult või volitatud isikute kaudu;
- e) vastu võtta asutistelt, ettevõtelt, organisatsioonidelt ja eraisikutelt Trusti rahasid, varandusi, dokumente ja välja anda selle kohta tõendusid;
- f) toimetada kõiki operatsioone NSV Liidu riiklikes ja põllumajanduslikes pankades ja nende filiaalides, kontorites ja osakondades, avada ja sulgeda arveid, käsutada neid, alla kirjutada tšekke, maksunõudeid, aktsepteerida faktuur-arveid, vastu võtta raha, väärtusi, välja anda kohustusi;
- g) vastu võtta ja saata kaupu;

h) teostada kõiki tootmis-, varustamis-, müügi- ja varumisoperatsioone;

i) likvideerida Trustile kõlbmatuid või mittevajalikke varandusi ja materjale;

j) esindada Trusti kõikides riiklikes, kutsealastes ja ühiskondlikes asutistes, organisatsioonides ja ettevõtetes;

k) hageda ja kosta Trusti nimel kohtus ja arbitraažis;

l) anda volitusi osaliselt üle teistele isikutele, kandes sealjuures Trusti tegevuse eest täielikku vastutust.

15. Kõik eelpooltähendatud toimingud ja operatsioonid teostab Trusti direktor käesoleva põhikirja alusel, ilma erilise volituseta.

16. Trustist väljasaadetavate kirjade allakirjutamise korra määrab kindlaks Trusti direktor. Kõik lepingud, kohustused, tšekid ja volitused kirjutatakse alla Trusti direktori poolt. Kõik rahalise iseloomuga dokumendid peavad kandma pearaamatupidaja või tema asetäitja allkirja. Aastaruanded ja bilansid kirjutatakse alla Trusti direktori ja pearaamatupidaja poolt.

VI. Trusti kombinatide ja majapidamiste juhtimine.

17. Trusti koosseisu kuuluvad kombinadid ja majapidamised töötavad oma ülesannete täitmisel majandusliku arvelduse isemajandamise põhimõttel ja on nende direktorite otsesel juhtimisel, kes nimetatakse ametisse ja vabastatakse Põllutöö Rahvakomissari poolt Trusti direktori ettepanekul.

18. Trusti kombinadid ja majapidamised töötavad nende põhikirja või erijuhendi alusel, mille kinnitab Trusti direktor.

19. Kombinaadi või majapidamise direktor teeb Trusti juhtimisel ja kontrolli all ainujuhtimise põhimõttel, kinnitatud tootmisfiinantsplaani alusel ja omab majanduslikku iseseisvust kombinaadi või majapidamise juhtimisel.

20. Kombinaadi või majapidamise direktor juhhib kombinaadi või majapidamise tegevust, käsutab tema varandust, täidab Trusti direktori käsked ja korraldusi, andes aru viimasele; kannab kriminaal-, tsiviil- ja distsiplinaarvastutust kombinaadi või majapidamise varanduse tervikluse ja majandusliku juhtimise eest vastavalt kehtivatele seadustele.

21. Kombinaadi või majapidamise juhtimiseks saab direktor volituse Trusti direktorilt.

VII. Trusti aruandlus ja revisjon.

22. Vastavalt Põllutöö Rahvakomissariaadi poolt määratud vormidele ja tähtaegadele Trust saab oma koosseisus olevatelt kombinatidelt ja majapidamistelt aruande ja esitab koondaruanded Põllutöö Rahvakomissariaadile.

23. Trusti tegevuse revisjoni teostab Põllutöö Rahvakomissariaat, kombinatide ja majapidamiste tegevuse revisjoni teostab Trust.

VIII. Trusti põhikirja muutmine ja tegevuse lõpetamine.

24. Käesoleva põhikirja muutmine toimub ainult Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt.

25. Trust lõpetab oma tegevuse kehtivates seadustes ettenähtud korras.

179. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

Eesti NSV Toiduainete, Liha-, Piima- ja Kalatööstuse Rahvakomissariaadi Kalatööstuse Peavalitsuse asutamise ja Peavalitsuse põhimääruse kinnitamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Asutada Eesti NSV Toiduainete, Liha-, Piima- ja Kalatööstuse Rahvakomissariaadi koosseisus isemajandamise põhimõttel tegutsev Kalatööstuse Peavalitsus.

2. Kinnitada Eesti NSV Toiduainete, Liha-, Piima- ja Kalatööstuse Rahvakomissariaadi Kalatööstuse Peavalitsuse põhimäärus vastavalt lisale.

3. Tühistada Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus nr. 427, 13. märtsist 1941, Eesti NSV Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadi Kalatööstuse Peavalitsuse põhimääruse kinnitamise kohta (ENSV Teataja 1941, 32, 457).

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees H. Allik.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. Borkman.

Tallinn, 4. detsembril 1944. Nr. 340.

Lisa.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
4. detsembri 1944 määruse nr. 340 juurde.

Eesti NSV Toiduainete, Liha-, Piima- ja Kalatööstuse Rahvakomissariaadi Kalatööstuse Peavalitsuse põhimäärus.

I. Üldeeskirjad.

1. Toiduainete, Liha-, Piima- ja Kalatööstuse Rahvakomissariaadi Kalatööstuse Peavalitsus on Rahvakomissariaadi organ ja teostab Eesti NSV kalanduse ja temale alluvate kalastus- ning kalatöötlemistevõtete juhtimist vastavalt käesoleva põhimääruse eeskirjadele.

2. Peavalitsus tegutseb Rahvakomissari poolt kinnitatud plaani alusel iseseisva majandusüksusena isemajandamise põhimõttel.

3. Peavalitsus omab juriidilise isiku õigusi ja teostab igasuguseid tema ülesannete täitmiseks vajalikke toiminguid.

4. Peavalitsus omab eelarvet ning kõigi temale alluvate ettevõtete aruande-koondbilanssi.

Peavalitsuse eelarve kooskõlastatakse Rahanduse Rahvakomissariaadiga ja kinnitatakse Toiduainete, Liha-, Piima- ja Kalatööstuse Rahvakomissari poolt.

5. Peavalitsuse ülalpidamiseks vajalikud vahendid eraldatakse temale alluvate ettevõtete vahenditest vastavalt plaanis ettenähtud realseeritava toodangu suurusele.

6. Peavalitsus vastutab oma kohustuste eest ainult temale kuuluva varaga, millele kooskõlas kehtivate seadustega võidakse pöörata sissenõuet. Riik ei vastuta Peavalitsuse kohustuste eest.

7. Peavalitsusel on Eesti NSV riigivapi kujutusega ja oma nimega pitsat.

8. Peavalitsuse asukohaks on Tallinn.

II. Ülesanded ja tegevusalused.

9. Peavalitsuse ülesandeks on:

- a) Eesti NSV kalamajanduse arendamine ja suunamine ning temale alluvate ettevõtete plaanilise, operatiivse ja tehnilise juhtimise teostamine;
- b) kalamajanduslike veekogude valitsemine, kalakaitse korraldamine ja kalavete melioratsiooni teostamine;
- c) tiigikalanduse ja maimukasvatuse arendamine;
- d) kalastuspiirkondade moodustamine ja kalastuslubade väljaandmine;
- e) kalastuspiirkondade ja kalamajanduslike veekogude kasutamiseks andmise kavade koostamine ja nende kinnitamiseks esitamine Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogule;
- f) kalastuspiirkondade ja veekogude kalatöötlemise artellidele, ühistutele, muile organisatsioonidele ja isikuile kasutada andmine;
- g) kalastuse korraldamine, riikliku kalastuse organiseerimine ja ulgumere-kalastusbaaside väljaarendamine;
- h) mootorkalastusjaamade organiseerimine kalurite artellide ja ühistute teenindamiseks;
- i) kalastajailt elus-, värske- ja töötletud kalade kokkuostu teostamine;
- j) kalatöötlemine ja kalakauba kontrolli teostamine;
- k) kalatöötlemiseks vajalike ettevõtete asutamine;
- l) kalasadamate, -laevade ja -paatide ning kapitaalehitiste ehitamine ja nende remontimine;
- m) Peavalitsusele alluvate ettevõtete varustamine vajalike toorainete, abimaterjalide, masinate ja muude seadmetega;
- n) kalurite ja kaluriettevõtete varustamine püünistega ja muu vajaliku kalanduse inventariga;

- o) kalurite artellide ja ühistute organiseerimine ja Eesti Kalurliidu tegevuse juhtimine;
- p) kala ja kalasaaduste kokkuostu ühtlushindade, jae- ja hulгимüügihindade väljatöötamine;
- r) teaduslike uurimiste teostamine kalatöötlemise arendamise ja ratsionaliseerimise alal ning kalandusstatistika korraldamine;
- s) kalanduskaadrite ettevalmistamine ja töödistsipliini süvendamine;
- t) kala ja kalasaaduste turustamine kooskõlastatult Rahvakomissariaadi Turustuse Peavalitsusega;
- u) alluvate ettevõtete varustamine kooskõlastatult Rahvakomissariaadi Varustuse Peavalitsusega;
- v) muude Peavalitsuse tegevuse eriiseloost tingitud ülesannete täitmine.

10. Peavalitsusel on õigus kasutada pangakrediiti, omada pankades arveid ning teha pankadele korraldusi Peavalitsusele alluvate ettevõtete summade ülekandmiseks Rahvakomissari igakordsel loal:

- a) külbevahendite, kasumi ja kustutussummade ümberjaotamise korras;
- b) Peavalitsusele ettenähtud ülalpidamiskuludeks.

III. Juhtimine.

11. Peavalitsuse juhataja nimetab ametisse ja vabastab sellest Rahvakomissari, Peavalitsuse juhataja allub otseselt Rahvakomissarile ja tegutseb käesoleva põhimääruse ja Rahvakomissari käskkirjade, juhendite ja korralduste alusel ning piires ainujuhtimise põhimõttel.

Eesti Kalurliit allub Peavalitsuse juhatajale.

12. Peavalitsuse juhataja asetäitjad, pearaamatupidaja ja osakondade juhatajad nimetab ametisse ja vabastab sellest Rahvakomissari.

Kõiki teisi Peavalitsuse töötajaid nimetab ametisse ja vabastab sellest Peavalitsuse juhataja.

13. Peavalitsuse juhataja annab oma pädevuse piires käskkirju ja juhendeid kooskõlas kehtivate seaduste ja määruste, Rahvakomissari käskkirjade ja juhenditega ning teostab Eesti NSV kalanduse ja temale alluvate ettevõtete juhtimist.

14. Peavalitsuse juhataja võib esineda kas isiklikult või selleks volitatud isikute kaudu kohtus, arbitraazis, kõigis riiklikes asutistes, ettevõtetes, kutselistes ja ühiskondlikes organisatsioonides.

15. Igasugustele tehingutele, kohustustele, maksukäskudele, tšekkidele, žiirokäskudele ja volitustele kirjutab alla Peavalitsuse juhataja või tema asetäitja ilma erivolituseteta või isikud, kes selleks eriti on volitatud.

Varandusliku iseloomuga dokumendid peavad kandma pearaamatupidaja või tema asetäitja kaasallkirja.

16. Peavalitsuse juhataja vastutab Peavalitsuse tegevuse eest administratiiv-, tsiviil- ja kriminaalkorras.

IV. Struktuur.

17. Peavalitsuse ülesannete täitmiseks, temale alluvate ettevõtete juhtimiseks, valitsemiseks ja järelevalveks on Peavalitsusel järgmised osakonnad:

- a) kalastusosakond,
- b) tootmis-tehniline osakond,
- c) kalalaevastiku ja -sadamate osakond,
- d) plaaniosakond,
- e) finantsosakond,
- f) kapitaalehituste osakond,
- g) kaadrite osakond,
- h) töö ja töötasu osakond,
- i) eri- ja sõjaosakond,
- j) keskraamatupidamine,
- k) kalakaitse ja kalakasvatuse osakond,
- l) kvaliteedi inspeksiooni ja
- m) administratiiv-majandusosakond.

Muudatused Peavalitsuse struktuuris teostatakse vastavalt kehtivatele eeskirjadele.

18. Peavalitsuse iga osakond tegutseb Peavalitsuse juhataja poolt kinnitatud tegevusjuhendi alusel ja piires.

19. Peavalitsuse juhatajal on õigus Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu loal ellu kutsuda Peavalitsuse tegevusest tingitud ülesannete täitmiseks vajalikke ettevõtteid, mille põhikirja kinnitab Rahvakomissari.

20. Peavalitsuse juures põhimõtteliste küsimuste lahendamiseks moodustatakse Peavalitsuse kolleegium Peavalitsuse juhataja ettepanekul ja Rahvakomissari kinnitamisel. Peavalitsuse kolleegiumi liikmete arvu määrab Rahvakomissari.

V. Aruandlus ja järelevalve.

21. Peavalitsuse aruandeaastaks loetakse kalendriaasta.

22. Peavalitsuse juhataja esitab kindlaksmääratud tähtajaks ja vormide järgi Rahvakomissarile kinnitamiseks veerandaasta- ja aasta-plaanid, eelarved ja aruanded ning bilansi ühes seletuskirjaga.

23. Peavalitsuse juhataja teostab pidevat kontrolli alluvate ettevõtete tegevuse üle.

24. Järelevalvet ja kontrolli Peavalitsuse ning temale alluvate ettevõtete tegevuse üle teostavad Rahvakomissariaat ja teised järelevalveorganid, kelle nõudel Peavalitsus ja temale alluvad ettevõtted on kohustatud esitama kõiki revideerimiseks vajalikke materjale ja andmeid.

VI. Põhimääruse muutmine ja Peavalitsuse likvideerimine.

25. Peavalitsuse põhimääruse muutmine teostub Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrusega.

26. Peavalitsus lõpetab oma tegevuse Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse alusel seaduses ettenähtud korras.

180. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

Autoremonttehase „Sirp ja Vasar“ põhikirja kinnitamise kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Kinnitada Autoremonttehase „Sirp ja Vasar“ põhikiri vastavalt lisale.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees A. Kress.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja A. Borkman.

Tallinn, 7. detsembril 1944, Nr. 357.

Lisa

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
7. detsembri 1944 määruse nr. 357 juurde.

Autoremonttehase „Sirp ja Vasar“ põhikiri.

I. Üldeeskirjad.

1. Autoremonttehas „Sirp ja Vasar“, asukohaga Tallinnas, allub vahenditult Autotranspordi Peavalitsusele ning tegutseb käesoleva põhikirja alusel.

2. Autoremonttehas „Sirp ja Vasar“ on iseseisev majanduslik ettevõtte, mis teotseb isemajandamise põhimõttel Autotranspordi Peavalitsuse poolt temale antud plaaniülesannete alusel ja piirides. Ta võib avada ja omada osakondi ja ladusid ka väljaspool Tallinnat.

Autoremonttehasel „Sirp ja Vasar“ on juriidilise isiku õigused.

3. Autoremonttehase „Sirp ja Vasar“ ülesandeks on:

- autotransportvahendite ja sellesse alasse kuuluvate esemete valmistamine;
- jooksvate ja perspektiivplaanide kontrollarvude ettevalmistamine ja koostamine Autotranspordi Peavalitsuse ülesannete kohaselt;
- kontrollarvude teel püstitatud ülesannete jaotamine käitise tootmisjaoskondade vahel;
- tootmise ümberkorraldamistööde teostamine Autotranspordi Peavalitsuse direktiivide ja plaaniülesannete alusel;
- tehnilise propaganda ja tootmistehniliste kogemuste vahetamise korraldamine tootmisjaoskondade vahel ning teiste käitistega; tööliste leiutamistegevuse juhtimine ning selle ellurakendamise järelevalve;
- uute tehniliste saavutiste, teaduslike uurimisasutuste tööde, standardide jne. rakendamine tootmisprotsessi, tootmise rationaliseerimistööde teostamine;
- käitise kapitaalhituste teostamisega seoses olevate ülesannete täitmine vastavalt sellekohastele erieeskirjadele;
- käitise tootmisjaoskondade varustamine tootmiseks vajalike toorainete, kütte- ja tehniliste materjalide ja seadeldistega;

- isemajandamis põhimõtte rakendamine tootmisjaoskondades ja brigaadides;
- tootmise tehnilise plaanimise, tehnilise normimise ja seadistuse pasportimise teostamine;
- käitise seesmiste tootmistehniliste ning materiaalsete ressursside mobiliseerimine;
- käitise toodangu süstemaatiline kontroll ja kvaliteedi parandamine;
- töö organiseerimine, töötasu süsteemi kujundamine, kultuurmassiliste ja sotsiaalalaste tööde teostamine Autotranspordi Peavalitsuse juhtimisel ning viimase poolt antud korralduste kohaselt.

4. Käitis valitseb iseseisvalt temale kuuluvaid varasid ning vastutab kõigi oma kohustuste eest üksnes selle temale kuuluva varaga, millele võib kehtivate seaduste alusel pöörata nõuet. Autotranspordi Peavalitsus ei vastuta käitise võlgade eest.

5. Käitise maksustamine toimub seaduses ettenähtud korras.

6. Kõigil juhtudel, mis ei ole ette nähtud käesolevas põhikirjas, kohaldatakse käitise suhtes riiklikkude tööstustrustide kohta kehtivaid eeskirju.

7. Käitisel on pitsat oma nimetusega.

II. Käitise fondid.

8. Käitise põhifondi moodustamine ja selle muutmine toimub Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruste kohaselt.

Märkus: Käitisele antud maa- ja vee-alasid ei ole arvatud käitise põhifondi hulka.

Peale põhifondi moodustatakse käitises:

- amortisatsioonifond,
- käitise direktori fond ja
- teised sellekohastes eeskirjades ettenähtud fondid.

III. Käitise juhtimine.

9. Autoremonttehas „Sirp ja Vasar“ juhib käitise direktor, kelle määrab ametisse ja vallandab ametist Autotranspordi Peavalitsuse juhataja. Direktori asetäitjate, peainseneri ja pearaamatupidaja ametisse nimetamine, ametist vallandamine ja ümberpaigutamine toimub Autotranspordi Peavalitsuse juhataja poolt käitise direktori ettepanekul.

10. Käitise direktor tegutseb Autotranspordi Peavalitsuse juhatajalt saadud korralduste kohaselt ning täidab ainuisikulise juhtimise põhimõttel kõiki kohustusi, mis tulenevad käitisele pandud ülesannetest, esindab käitist ilma sellekohase erivolitusega, teeb seaduses ettenähtud piirides korraldusi kogu käitise varade ja rahaliste väärtuste kohta, sõlmib lepinguid ning teostab käitise nimel kõiki operatsioone ja tehinguid, mis kuuluvad käitise pädevusse.

Eriti on käitise direktori ülesandeks:

- käitise osakondade ja tootmisjaoskondade juhatajate ametisse nimetamine ja ame-

tist vallandamine, kaadrite paigutamine ja teenistuslepingute sõlmimine;

- b) tootmis-, tehniliste ja finantsplaanide koostamine ja nende kinnitamiseks esitamine Autotranspordi Peavalitsusele; tootmisjaoskondade plaani kinnitamine, nende täitmise kontroll, analüüs ja järelevalve;
- c) tootmise tehniline ja majanduslik juhtimine kooskõlas Autotranspordi Peavalitsuse poolt kinnitatud plaanidega;
- d) arvepidamise ja aruandmise korraldamine, finantsdistsipliini teostamine ja süstemaatiline kulutuste kontroll;
- e) tootmise organiseerimine ja abinõude tarvitusele võtmine sotsialistlikkude töömeetodite maksimaalseks rakendamiseks, stahhaanovliiku liikumise juhtimine käitises ja selle laiendamiseks praktiliste vahendite tarvitusele võtmine; kogemuste vahetamise korraldamine stahhaanovlaste vahel;
- f) iga liiki varade üürimine, rendileandmine, soetamine ja võõrandamine seaduses ja Autotranspordi Peavalitsuse juhataja korraldustes ettenähtud korras ja ulatuses;
- g) kohtustuste väljaandmine ja maksmiseks vastuvõtmine, kõigi krediidioperatsioonide teostamine, sealhulgas ka arveldus-, jooksvate ja muude arvete avamine ja sulgemine krediidiastutistes, eeltähendatud arvete käsutamine, tšekkide ja maksukäskude allakirjutamine, maksunõudmistele ning arvete aktsepteerimine, raha ning väärtuste vastuvõtmine ja üldse tehingute teostamine krediidikorralduse kohta kehtivate eeskirjade alusel ja neis ettenähtud ulatuses;
- h) käitise koosseisu kuuluvaile isemajandamise alusel tegutsevaile osakondadele ja tootmisjaoskondadele nende tegevuseks vajalikkude rahaliste ning materiaalsete ressursside eraldamine;
- i) käitisele antud ülesannete teostamiseks vajalikkude tehingute, lepingute ja aktide sõlmimine ning volituste andmine;
- j) käitise esindamine kohtus ja arbitraaži organega, samuti kõigis administratiivasutistes, kutselistes ja ühiskondlikes organisatsioonides kas isiklikult või oma asetäitjate kaudu, kes selleks on volitatud erivolitustega;
- k) käitise aruande ja bilansi koostamine ning nende esitamine kinnitamiseks Autotranspordi Peavalitsuse juhatajale.

11. Käitise väljaminevate paberite allakirjutamine kord määratakse kindlaks direktori poolt. Iga liiki lepingud, tehingud, kohustused, tšekid ja volitused kirjutatakse alla direktori või tema asetäitja poolt ilma sellekohase erivolitusega, või isikute poolt, kes selleks on volitatud erivolitusega; rahalised aruanded ja bilansid kirjutatakse alla käitise direktori või tema asetäitja ja pearaamatupidaja poolt.

Kõik rahalist, materiaali-varanduslikku, arvestuslikku või krediidi iseloomu kandvad dokumendid, mis on raha väljaandmise või vastuvõtu aluseks, kinnitatakse pearaamatupidaja poolt.

IV. Käitise tootmisjaoskondade juhtimine.

12. Käitise koosseisu kuuluvad tootmisjaoskonnad põhi-, abi- või kõrvaltootmisaladel tegutsevad isemajandamise põhimõttel käitise direktorilt saadud ülesannete piires.

13. Käitise osakondade ja tootmisjaoskondade vahenditult juhtimist teostavad nende juhatajad ainujuhtimise põhimõttel.

V. Käitise aruandmine.

14. Autoremontehase „Sirp ja Vasar“ aruandlusaasta loetakse 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini.

15. Jooksva aruandmise kõrval esitab käitise direktor iga tegevusaasta lõpul määratud tähtajaks aruande ja bilansi vastavate lisadega Autotranspordi Peavalitsuse juhatajale läbivaatamiseks ja kinnitamiseks.

16. Kasumi või kahjumi ulatuse kindlaksmääramine, kasumi jaotus ja sellest erifondidesse ning riigi tuludesse teostuvate mahaarvamiste kindlaksmääramine, kahjumi katmine ning samuti erifondide kulutamine toimub vastavalt kehtivatele eeskirjadele.

17. Käitise kinnitatud bilansid avaldatakse selleks ettenähtud korras.

VI. Käitise tegevuse järelevalve.

18. Käitise tegevuse järelevalvet teostab Autotranspordi Peavalitsus, kellele käitise direktor on kohustatud esitama kontrollimiseks kõik raamatud, dokumendid ja toimikud ning osutama igati kaastööd käitise tegevuse järelevalvel.

19. Peale kehtivates eeskirjades täpselt määritletud juhtude võivad teised valitsemisorganid peale Autotranspordi Peavalitsuse oma pädevuse piires anda käitise direktorile juhiseid ja nõuda temalt aruannete ja andmete esitamist ainult Autotranspordi Peavalitsuse kaudu.

VII. Käitise tegevuse lõpetamine.

20. Käitis lõpetab oma tegevuse sellekohase korralduse põhjal vastavates eeskirjades ettenähtud korras.

181. Eesti NSV Rahvakomissari Nõukogu korraldus

Ehitustrustide varade Ehituse ja Ehitusmaterjalide Tööstuse Rahvakomissariaadile allutamise kohta.

1. Allutada Eesti NSV Ehituse ja Ehitusmaterjalide Tööstuse Rahvakomissariaadile 1940/41. aastal tegutsenud Riiklike Ehitus-

trustide nr. 1, 2 („Ehitaja“) ja nr. 3 („Beeton“) varad.

2. Lubada Ehituse ja Ehitusmaterjalide Tööstuse Rahvakomissariil tähendatud vara jaotada Rahvakomissariaadile alluvate trustide vahel.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees A. Kress.
Tallinn, 7. detsembril 1944. Nr. 426.

182. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu korraldus

peremeheta varade Autotranspordi Peavalit-
susele üleandmise kohta.

Anda üle Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu juures asuvale Autotranspordi Peavalit-
susele järgmistest saksa okupatsiooni ajal asu-
tatud firmadest mahajäänud peremeheta varad:

1. Firma Heino Lagus — Tallinn, Pärnu mnt. 16;
2. Firma Votele Org — Tallinn, S. Karja 23;
3. „Böker & Marquardt“ — Tallinn, Lai 4 ja Jahu 3;
4. Firma „Metall & Montan“ — Tallinn, Jahu 3;
5. Firma „Schilling“ — Tallinn, Pikk 11;
6. „Bosch“ Tallinna esindus — Tallinn, Vene 6.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Aseesimees A. Kress.
Tallinn, 7. detsembril 1944. Nr. 422.

183. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu korraldus

tapamajade alluvuse muutmise kohta.

Üle viia linnade tapamajad kohalikust alluvu-
sest Eesti NSV Toiduainete, Liha-, Piima- ja
Kalatööstuse Rahvakomissariaadi alluvusse,
vastavalt lisale.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimees A. Veimer.
Tallinn, 8. detsembril 1944. Nr. 433.

Lisa

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
8. detsembri 1944 korralduse nr. 433
juurde.

Toiduainete, Liha-, Piima- ja Kalatööstuse
Rahvakomissariaadile allutatavate tapamajade
nimekiri.

1. Tallinna Linna Tapamaja,
2. Rakvere Linna Tapamaja,
3. Paide Linna Tapamaja,
4. Haapsalu Linna Tapamaja,
5. Kuressaare Linna Tapamaja,
6. Pärnu Linna Tapamaja,
7. Viljandi Linna Tapamaja,
8. Põltsamaa Linna Tapamaja,
9. Tartu Linna Tapamaja,
10. Mustvee Linna Tapamaja,
11. Valga Linna Tapamaja,
12. Võru Linna Tapamaja,
13. Petseri Linna Tapamaja,
14. Narva Linna Tapamaja.

184. Eesti NSV Ehituse ja Ehitusmaterja- lide Rahvakomissariaadile tööstusettevõtete allutamise kohta käiva Eesti NSV Rahvakomis- saride Nõukogu korralduse õ i e n d u s.

Eesti NSV Teatajas 1944, 8, 95 avaldatud
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu korral-
duses tööstusettevõtete allutamise kohta Eesti
NSV Ehituse ja Ehitusmaterjalide Rahva-
komissariaadile

on trükitud: Vasalemma tellisetehas — Vasa-
lemma, Harjumaal,
tuleb lugeda: Vanaaseme tellisetehas — Vor-
buse vald, Tartumaal.

185. Seemnevilja ja seemnete käibe kohta käiva Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruse õ i e n d u s.

Eesti NSV Teatajas 1944, 11, 118 avaldatud
Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määru-
ses seemnevilja ja seemnete käibe kohta tuleb
p. 3 esimeses lauses lugeda sõna „teraviljana“
asemel „tarbeviljana“.

On avatud

„Eesti NSV Teataja“ tellimiste vastuvõtmine 1945. a.

Tellimishind on aastas 100 rubla, poolaastas 50 rubla.

Tellimisi võtab vastu „Eesti NSV Teataja“ talitus Tallinnas, Suurtüki 22.
Tellimisraha võidakse saata kas side postkontorite kaudu või maksta Riigi
Trükikoja arvelduskontosse NSVL Riigipanga E. V. Kontoris või tema
osakondades nr. 150030.

Väljaandja Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitsus. Vastutav toimetaja R. Nigol. Tehniline toimetaja
A. Sepp. Trükkimisele antud 16. detsembril 1944. Paberi formaat 61 × 86/8. Trükipoognas 53 600 trükitahe ruumi. 2 trüki-
poognat. Tellimise nr. 394. Tiraaz 4200 eks. Hind 1 rbl. 60 kop. Tallinn, trükikoja „Punane Täht“ trükk.

Raamatupalat
44-212

RAHVUSRAAMATUKOGU
AR